

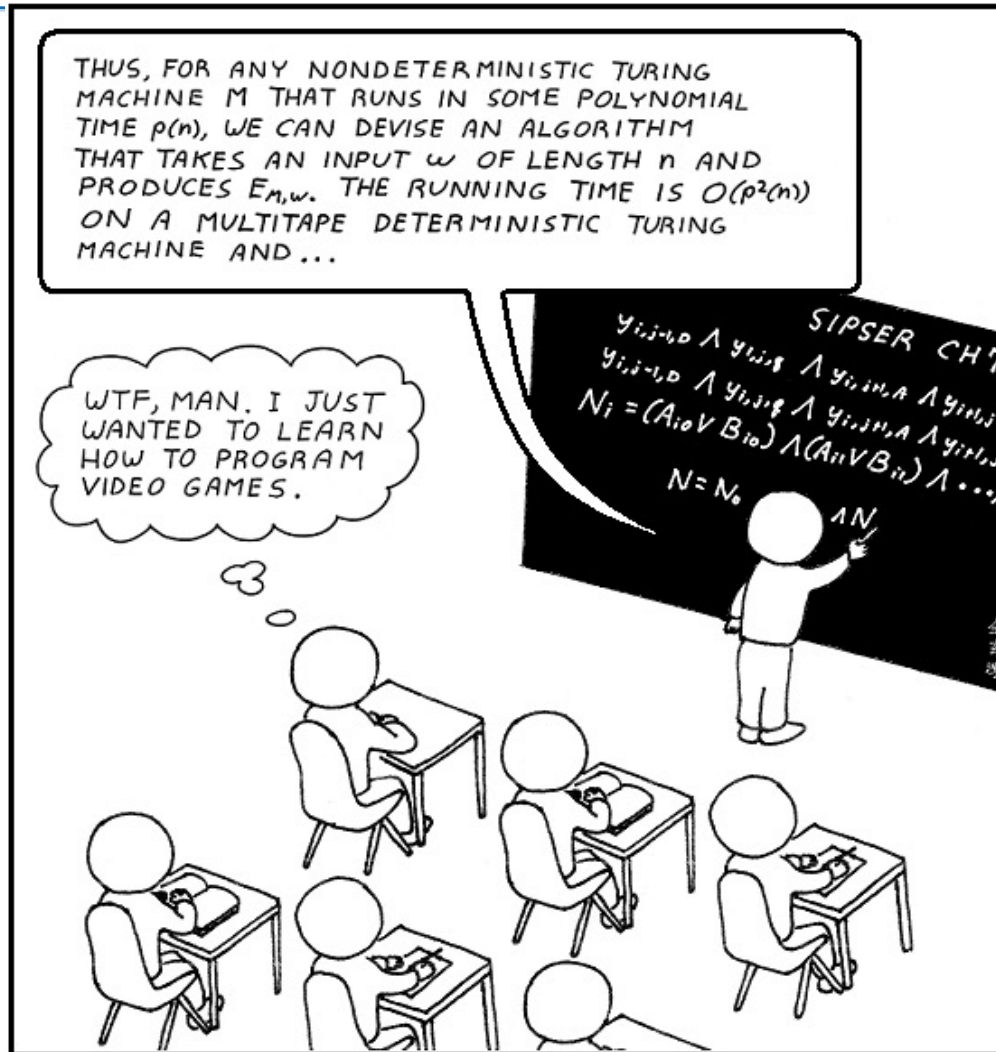
Sisteme Încorporate

Cursul 2

Arhitectura Embedded

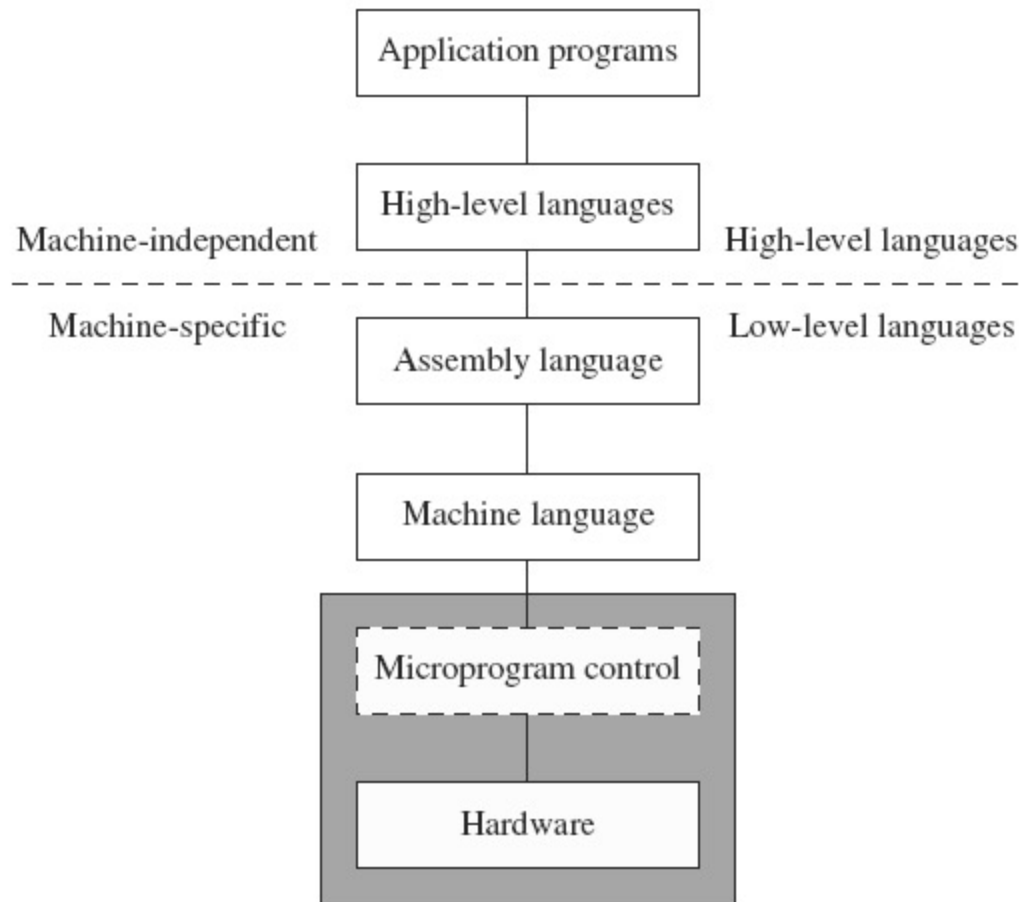
Facultatea de Automatică și Calculatoare
Universitatea Politehnica București

Comic of the day

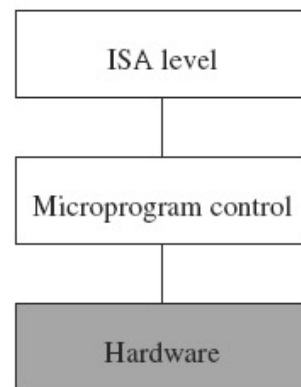

- Folosim arhitectura setului de instrucțiuni (ISA) pentru a abstractiza funcționarea internă a unui procesor.
- ISA definește “personalitatea” unui procesor
  - Cum funcționează procesorul
  - Ce fel de instrucțiuni execută
  - Care este interpretarea dată instrucțiunilor
- Folosind ISA bine definit, putem descrie un procesor la nivel logic
- Chipuri cu structură hardware total diferită pot folosi aceeași ISA
  - Ex: Intel Pentium, Celeron și Xeon folosesc IA-32

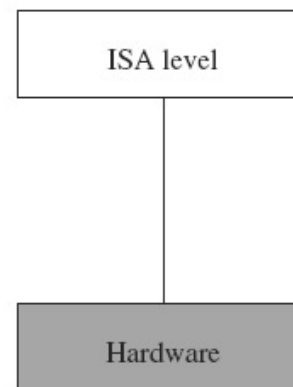
Sistem de calcul – programmer's view

- La ora actuală există două filozofii de design pentru un procesor
  - Complex Instruction Set Computer (CISC)
  - Reduced Instruction Set Computer (RISC)
- Cum se pot deosebi din perspectiva ISA?

(a) CISC implementation

(b) RISC implementation

- O caracteristică ISA ce definește arhitectura procesorului o constituie numărul de adrese folosite într-o instrucțiune
- Majoritatea operațiilor sunt de două tipuri:
  - Unare (not, and, xor etc.)
  - Binare (add, sub, mul ...)
- Majoritatea procesoarelor folosesc trei adrese: operanzi și destinație
  - $\text{add}(\text{dest}, \text{op1}, \text{op2}) \rightarrow \text{dest} = \text{op1} + \text{op2}$
  - $\text{mul}(\text{dest}, \text{op1}, \text{op2}) \rightarrow \text{dest} = \text{op1} * \text{op2}$
- Putem reduce numărul adreselor la două
  - $\text{add}(\text{op1}, \text{op2}) \rightarrow \text{op1} = \text{op1} + \text{op2}$
- Sau chiar la una...sau zero adrese.

Three address machines

- Instrucțiunea conține toate cele trei adrese
- Exemplu:

$$A = B + C * D - E + F + A$$

mult T,C,D ;	T = C*D
add T,T,B ;	T = B + C*D
sub T,T,E ;	T = B + C*D - E
add T,T,F ;	T = B + C*D - E + F
add A,T,A ;	A = B + C*D - E + F + A

4
4
4
4
4

Memory access

Two address machines

- În exemplul anterior, aproape toate instrucțiunile foloseau de două ori aceeași adresă.
  - De ce să nu folosim acea adresă pe post de sursă și destinație?
- IA-32 folosește aceasta schemă

$$A = B + C * D - E + F + A$$

load T,C ;	T = C
mult T,D ;	T = C*D
add T,B ;	T = B + C*D
sub T,E ;	T = B + C*D - E
add T,F ;	T = B + C*D - E + F
add A,T ;	A = B + C*D - E + F + A

3
4
4
4
4
4

Memory access

One address machines

- Folosesc un registru special pentru a încărca operandul și a stoca rezultatul (registru acumulator)
- Au fost printre primele arhitecturi de procesoare
  - Necesită cel mai mic spațiu de memorie dintre toate arhitecturile

$$A = B + C * D - E + F + A$$

load C ;	load C into the accumulator
mult D ;	accumulator = C*D
add B ;	accumulator = C*D+B
sub E ;	accumulator = C*D+B-E
add F ;	accumulator = C*D+B-E+F
add A ;	accumulator = C*D+B-E+F+A
store A ;	store the accumulator contents in A

2
2
2
2
2
2
2

Memory access

Zero address machines

- Folosesc stiva pentru stocarea operanzilor și a rezultatului – stack machines

$$A = B + C * D - E + F + A$$

push E ;	<E>
push C ;	<C, E>
push D ;	<D, C, E>
mult ;	<C*D, E>
push B ;	<B, C*D, E>
add ;	<B+C*D, E>
sub ;	<B+C*D-E>
push F ;	<F, B+D*C-E>
add ;	<F+B+D*C-E>
push A ;	<A, F+B+D*C-E>
add ;	<A+F+B+D*C-E>
pop A ;	<>

2
2
2
1
2
1
1
2
1
2
1
2

Memory access

Comparație

Formatul instrucțiunii				Len	Accese la memorie
8 bits	5 bits	5 bits	5 bits	23	20
Opcode	Rdest	Rsrc1	Rsrc2		
3-address format					
8 bits	5 bits	5 bits		18	23
Opcode	Rdest/Rsrc1	Rsrc2			
2-address format					
8 bits	5 bits			13	14
Opcode	Rdest/Rsrc2				
1-address format					
8 bits				8	19
Opcode					
0-address format					

- Arhitectura dominantă pe piața PC-urilor este cea Intel.
- Procesoarele folosesc un set complex de instrucțiuni (CISC).
- Care este motivația actuală?
  - Închiderea prăpastiei semantice (semantic gap).
- Efectele secundare ale acestei decizii sunt greu de ignorat.

- De ce RISC e mai bun decat CISC în embedded (si nu numai) ?

La începutul erei calculatoarelor, procesoarele aveau un design simplu și un număr limitat de funcții

În timp, funcțiile au devenit tot mai numeroase

- Adăugarea de instrucțiuni complexe a dus la complicarea design-ului procesorului
- Mai multe tranzistoare pe chip:
  - costuri ridicate de producție
  - consum foarte mare de energie
  - probleme cu disiparea căldurii

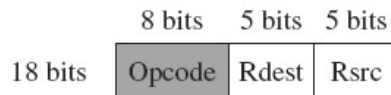
Regula 80-20 : 80% din timp se folosesc 20% din instrucțiunile unui procesor.

1. Multe instrucțiuni CISC sunt nefolosite de către programatori
2. Majoritatea instrucțiunilor complexe pot fi “sparte” în mai multe instrucțiuni simple

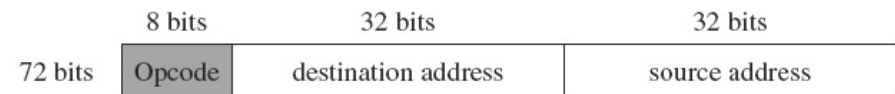
RISC vs. CISC

- Exemplu. Înmulțirea a două numere:

RISC	CISC
LOAD R1, D1 LOAD R2, D2 PROD R1, R2 STORE D1, R1	MULT D1, D2

1. Arhitectura Load & Store
2. Fiecare instrucțiune se execută într-un singur ciclu de ceas
3. După execuție registrele R1 și R2 rămân inițializate
4. Mai multe linii de cod -> memorie de program mai mare

1. Load/Store se execută transparent
2. Instrucțiune complexă – poate să dureze mai multe cicluri de ceas
3. După execuție registrele generale sunt aduse la zero
4. O singură linie de cod

CPU Performance Equation

$$\text{CPU time} = \text{CPU Clock Cycles} \times \text{Clock cycle time}$$

$$\text{CPU time} = \text{Instruction Count} \times \text{Cycles Per Instruction} \times \text{Clock cycle time}$$

$$\text{CPU time} = \frac{\text{Seconds}}{\text{Program}} = \frac{\text{Instructions}}{\text{Program}} \times \frac{\text{Clock Cycles}}{\text{Instruction}} \times \frac{\text{Seconds}}{\text{Clock Cycle}}$$

ISA,
Compiler
Technology

Organizare,
ISA

Hardware
Technology,
Organizare

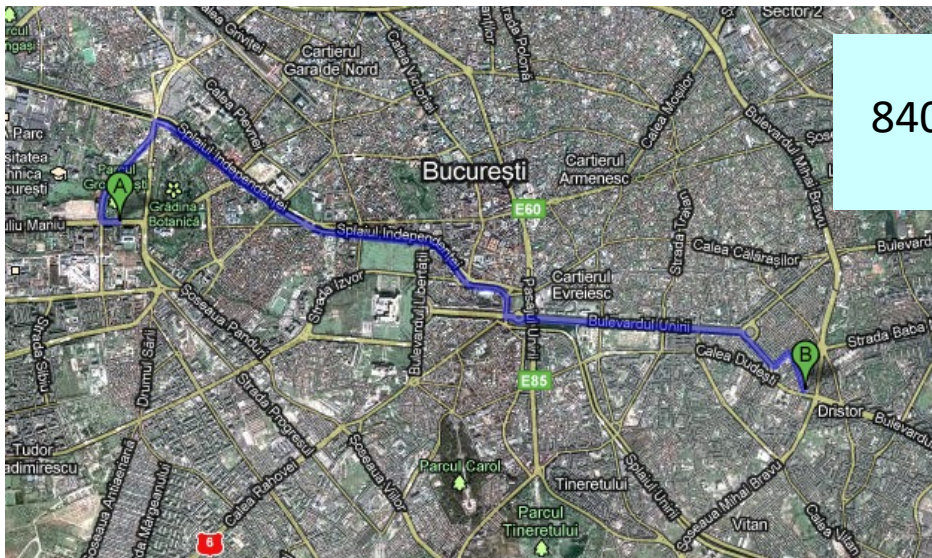
A.K.A. The “iron law” of performance

Analogie cu o mașină

- Trebuie sa ajung de la Poli la Mall Vitan
  - “Clock Speed” = 3500 RPM
  - “CPI” = 5250 rotații/km sau 0.19 m/rot
  - “Insts” = 8.4km

$$\text{CPU time} = \frac{\text{Seconds}}{\text{Program}} = \frac{\text{Instructions}}{\text{Program}} \times \frac{\text{Clock Cycles}}{\text{Instruction}} \times \frac{\text{Seconds}}{\text{Clock Cycle}}$$

$$8400\text{m} \times \frac{1 \text{ rotație}}{0.19 \text{ m}} \times \frac{1 \text{ minut}}{3500 \text{ rotații}}$$

= 12.6 minute

Versiunea CPU

- Program are in total 33 miliarde de instrucțiuni
- CPU procesează instrucțiunile cu 2 cicli pe instr.
- Clock speed -> 3GHz

$$\text{CPU time} = \frac{\text{Seconds}}{\text{Program}} = \frac{\text{Instructions}}{\text{Program}} \times \frac{\text{Clock Cycles}}{\text{Instruction}} \times \frac{\text{Seconds}}{\text{Clock Cycle}}$$

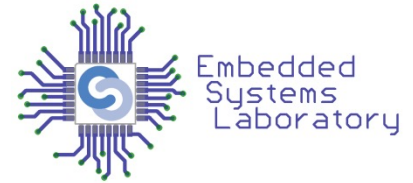
Câteodata se dă perioada
ceasului în loc de
Frecvență(ex. cycle = 333 ps)

Câteodată IPC în loc de CPI

= 22 secunde

CPU Performance Equation

(2)

CPU time = CPU Clock Cycles $\times$ Clock cycle time

$$\text{CPU time} = \left(\sum_{i=1}^n \text{IC}_i \times \text{CPI}_i \right) \times \text{Clock cycle time}$$

Pentru fiecare tip
de instrucțiune

De câți cicli este nevoie
pentru a executa
instrucțiunea de acest tip

Câte instrucțiuni de
acest tip sunt în
program

CPU performance cu diferite tipuri de instrucțiuni

Tip Instructiune	Frecventa	CPI
Integer	40%	1.0
Branch	20%	4.0
Load	20%	2.0
Store	10%	3.0

$$\text{CPU time} = \left(\sum_{i=1}^n IC_i \times CPI_i \right) \times \text{Clock cycle time}$$

Total Insts = 50B, Clock speed = 2 GHz

Cum comparăm două procesoare?

- “X este de n ori mai rapid ca Y”

$$\frac{\text{Timp executie}_Y}{\text{Timp executie}_X} = n$$

- “Productivitatea lui X este de n ori cea a lui Y”

$$\frac{\text{Taskuri pe unit. de timp}_X}{\text{Taskuri pe unit. de timp}_Y} = n$$

Lucrurile nu sunt însă așa de ușoare

- “X este de n ori mai rapid ca Y pentru A”

$$\frac{\text{Timp de executie al app. A pe masina Y}}{\text{Timp de executie al app. A pe masina X}} = n$$

- Dar ce se întâmplă pentru aplicații diferite?
(sau chiar pentru părți ale aceleiași aplicații)
  - X este de 10 ori mai rapid decât Y rulând A, și de 1.5 ori rulând B, dar Y este de 2 ori mai rapid decât X rulând C, și de trei ori rulând D, și...

Deci, X e mai performant decât Y?

Pe care l-ai cumpăra?

- Folosim o medie aritmetică
  - Timpul mediu de execuție
  - Acordă o pondere mai mare programelor care rulează mai mult
- Medie aritmetică ponderată
  - Programele mai importante pot fi evidențiate mai bine
  - Dar ce folosim pentru ponderi?
  - Ponderi diferite vor face ca mașini diferite să arate mai bine în clasament

RISC vs. CISC: Concluzie

RISC	CISC
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pune accent pe software 2. Instrucțiuni reduse într-un singur ciclu de ceas 3. Load & Store ca instrucțiuni separate 4. Cod cu multe instrucțiuni 5. Complexitate redusă - număr mic de tranzistoare pe chip (lasă loc de periferice) 6. Necesită un spațiu mărit de memorie pentru program și date	<ol style="list-style-type: none"> 1. Accent pe hardware 2. Instrucțiuni complexe în unul sau mai mulți cicli 3. Load/Store încorporate în instrucțiunea complexă 4. Cod de lungime redusă 5. Complexitate mărită – număr mare de tranzistoare alocate executării instrucțiunilor complexe 6. Nu are nevoie de foarte multă memorie

- În trecut piața era dominată de procesoare CISC
- Ce a blocat dezvoltarea RISC?
  - Tehnologiile existente în trecut
  - Lipsa software (compilatoare doar pentru x86)
  - Prețul ridicat al memoriilor
  - Lipsa de interes a pieței
  - Intel

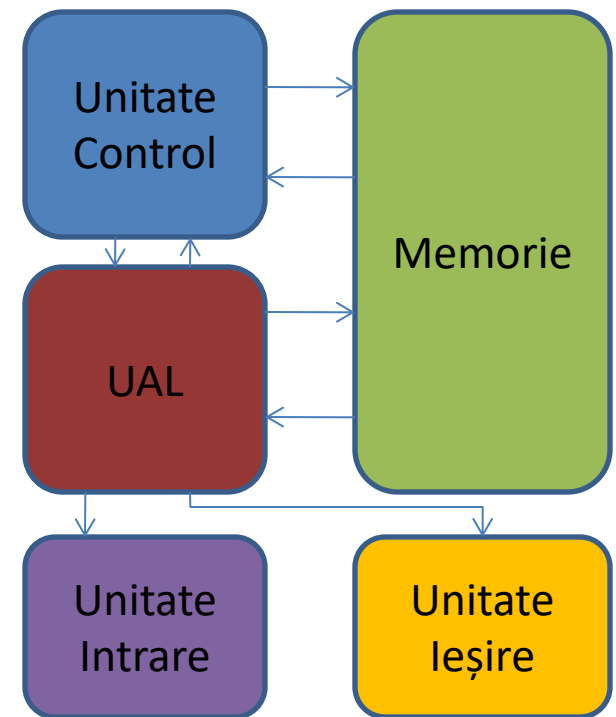
- Ce se întâmplă în prezent
  - Granița dintre cele două arhitecturi este neclară
  - Majoritatea procesoarelor au o arhitectură hibridă
    - Intel Pentium: interpretor CISC peste un nucleu RISC
  - **Procesoarele CISC nu sunt potrivite pentru embedded**
- RISC a monopolizat domeniul Embedded
  - Cost redus al memoriei
  - Compilatoare eficiente
  - Costuri mici de fabricație
  - Consum redus de energie
  - Eficiență crescută

- Procesoare RISC
  - ARM
  - MIPS
  - Power Architecture (IBM, Freescale)
  - Sun SPARC
  - Atmel AVR
  - Microchip PIC
  - Și mulți alții

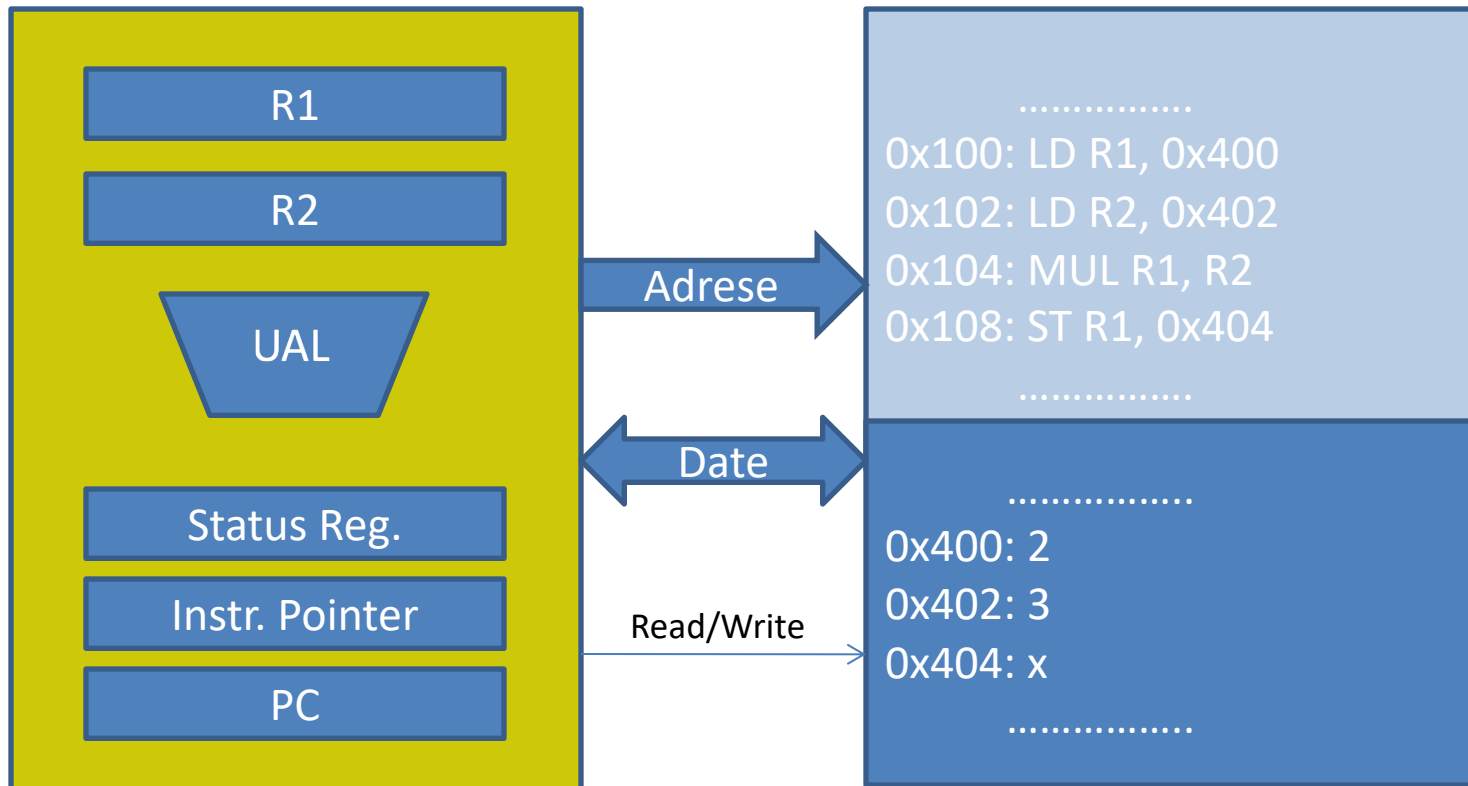

Arhitectura von Neumann

- Constă dintr-o unitate de procesare și o singură memorie.
- În memorie coexistă date și instrucțiuni.
- Sunt mașini care pot să-și modifice singure programul.

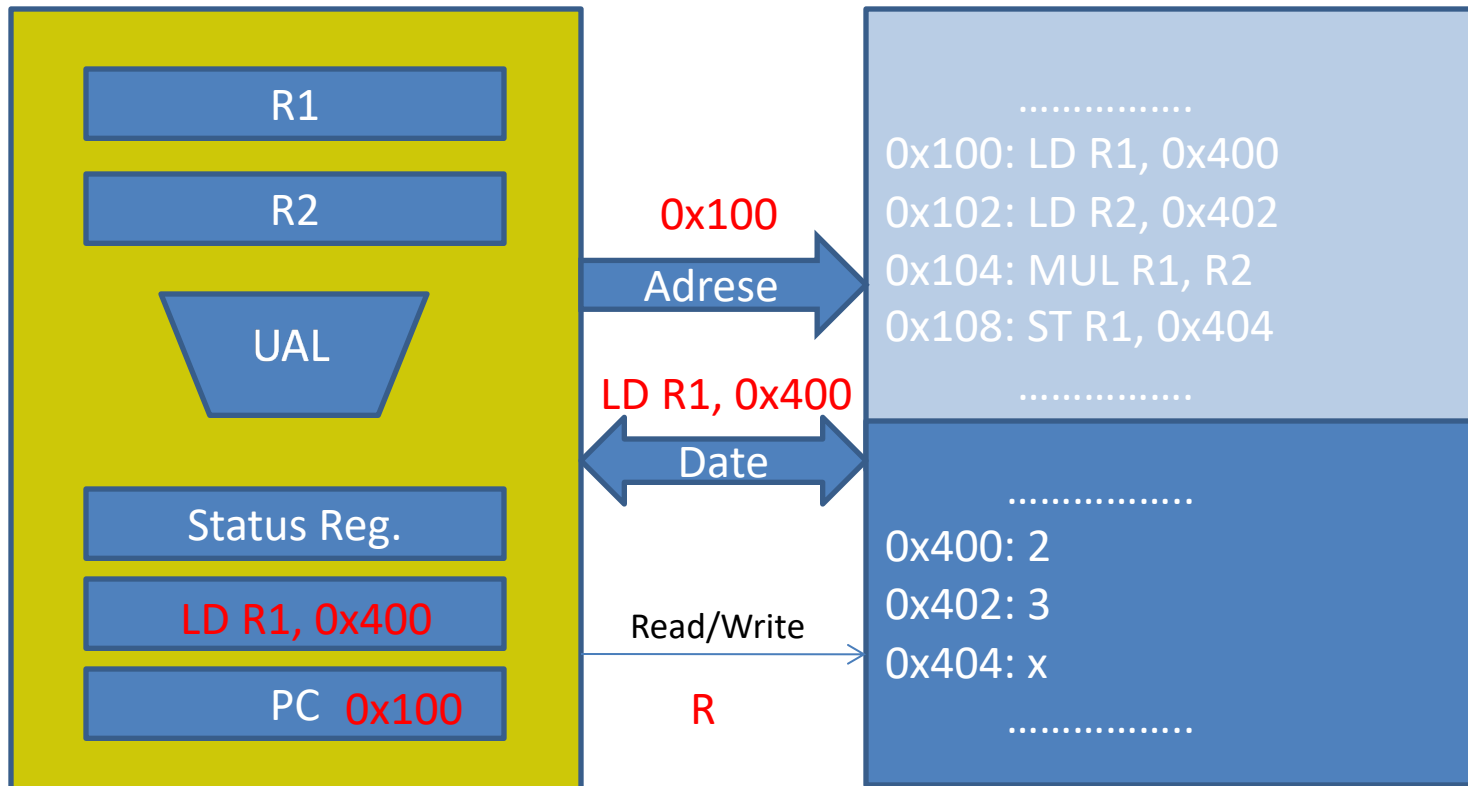

Arhitectura von Neumann

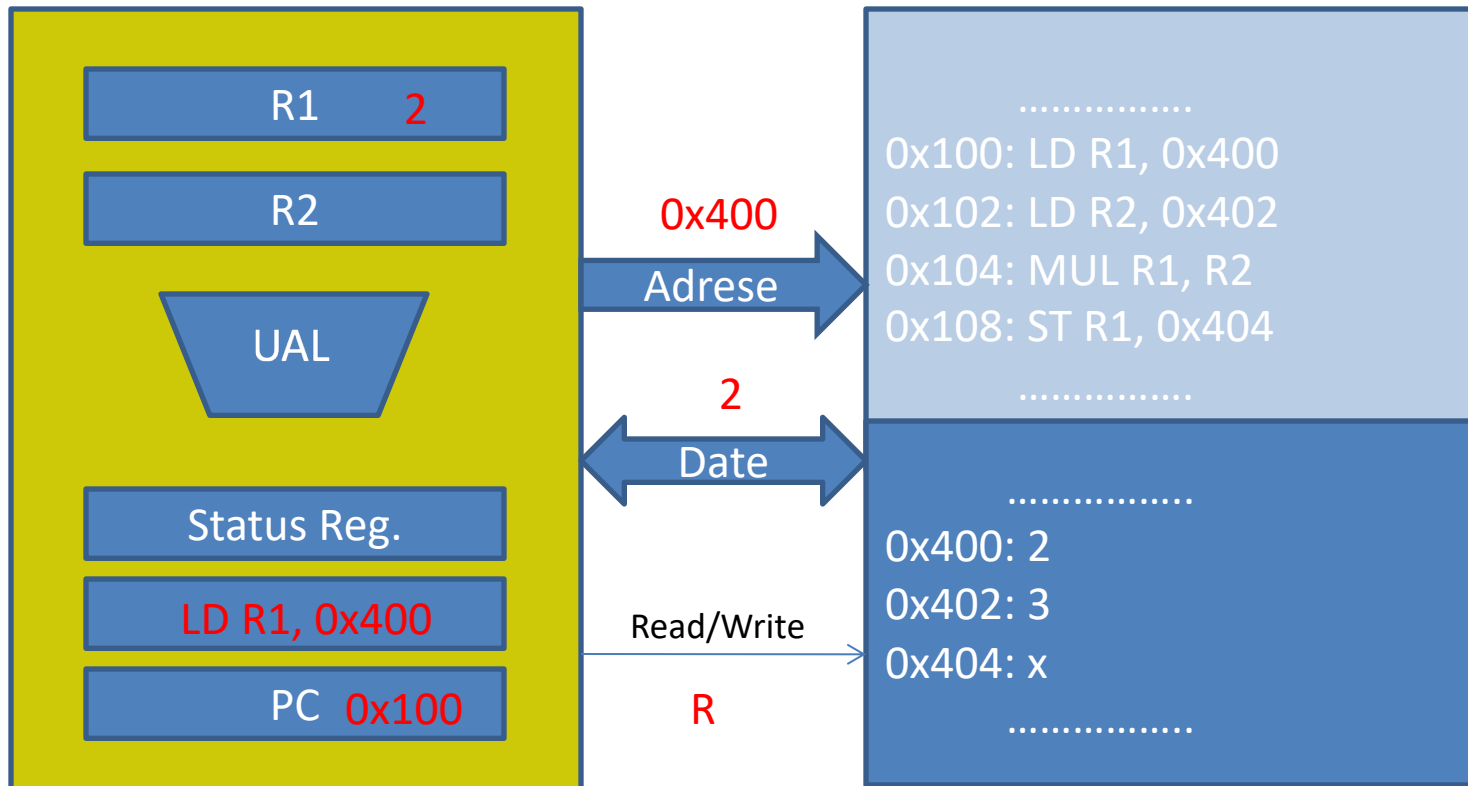
Arhitectura von Neumann

Fetch 0x100

Arhitectura von Neumann

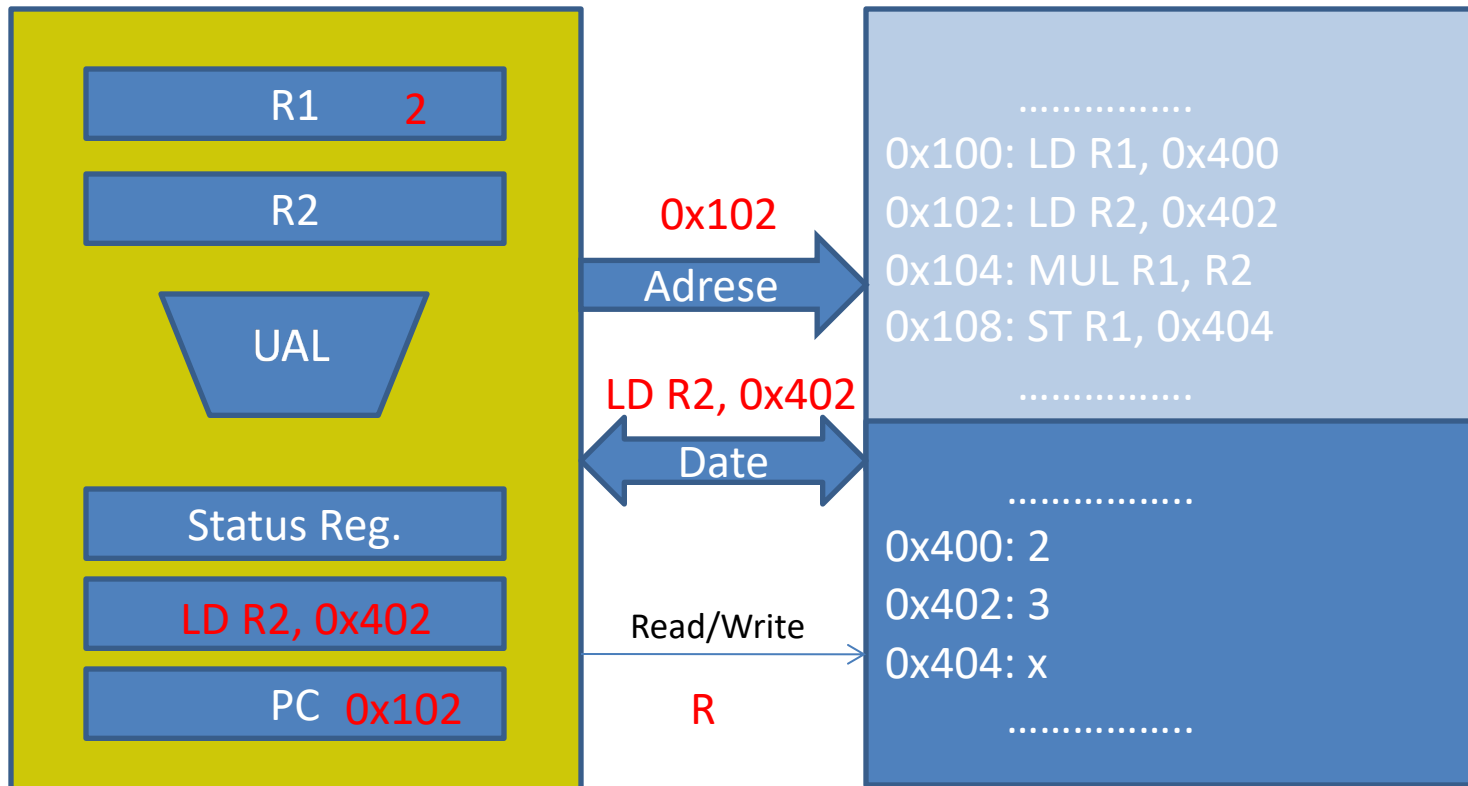
Execute 0x100

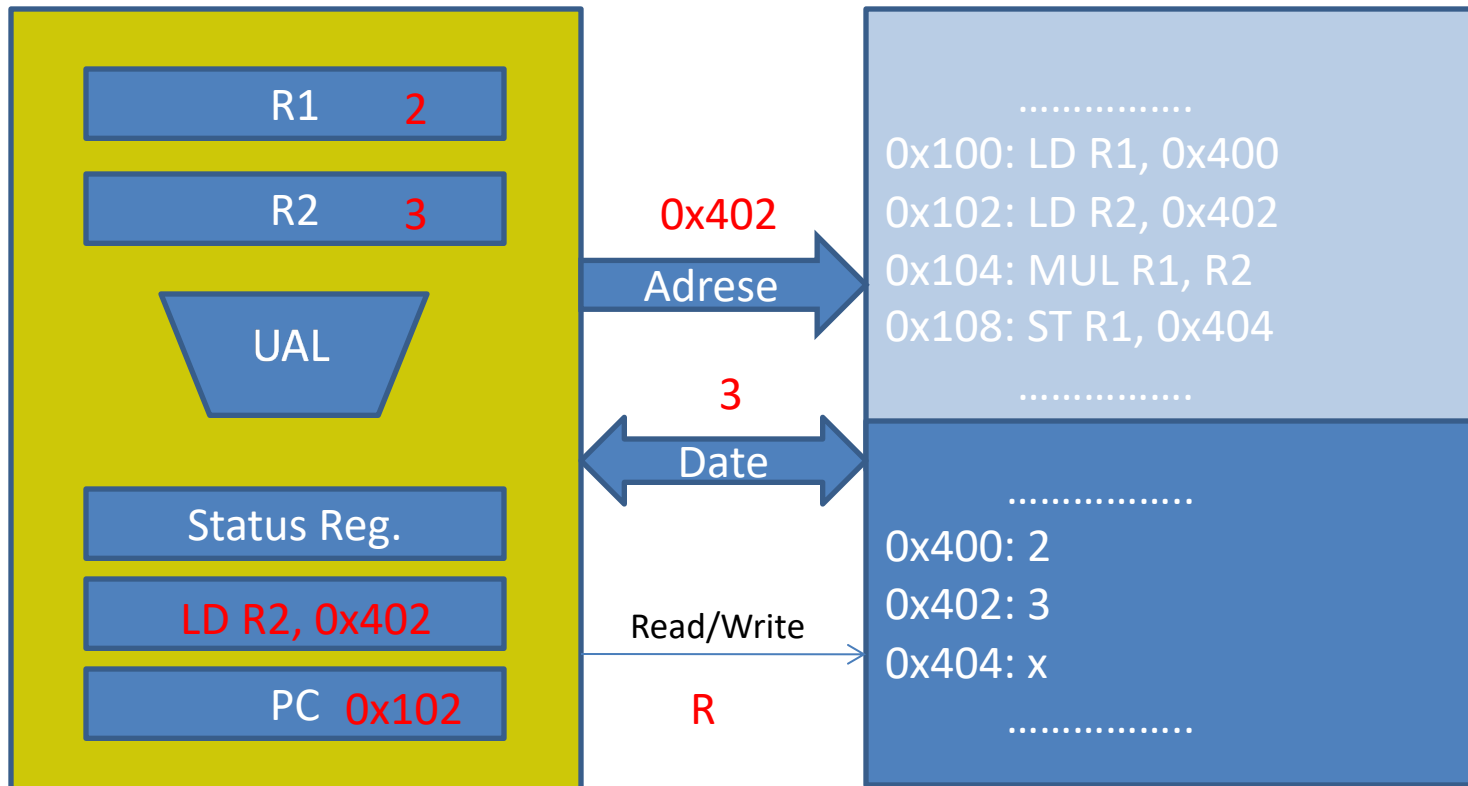
Arhitectura von Neumann

Fetch 0x102

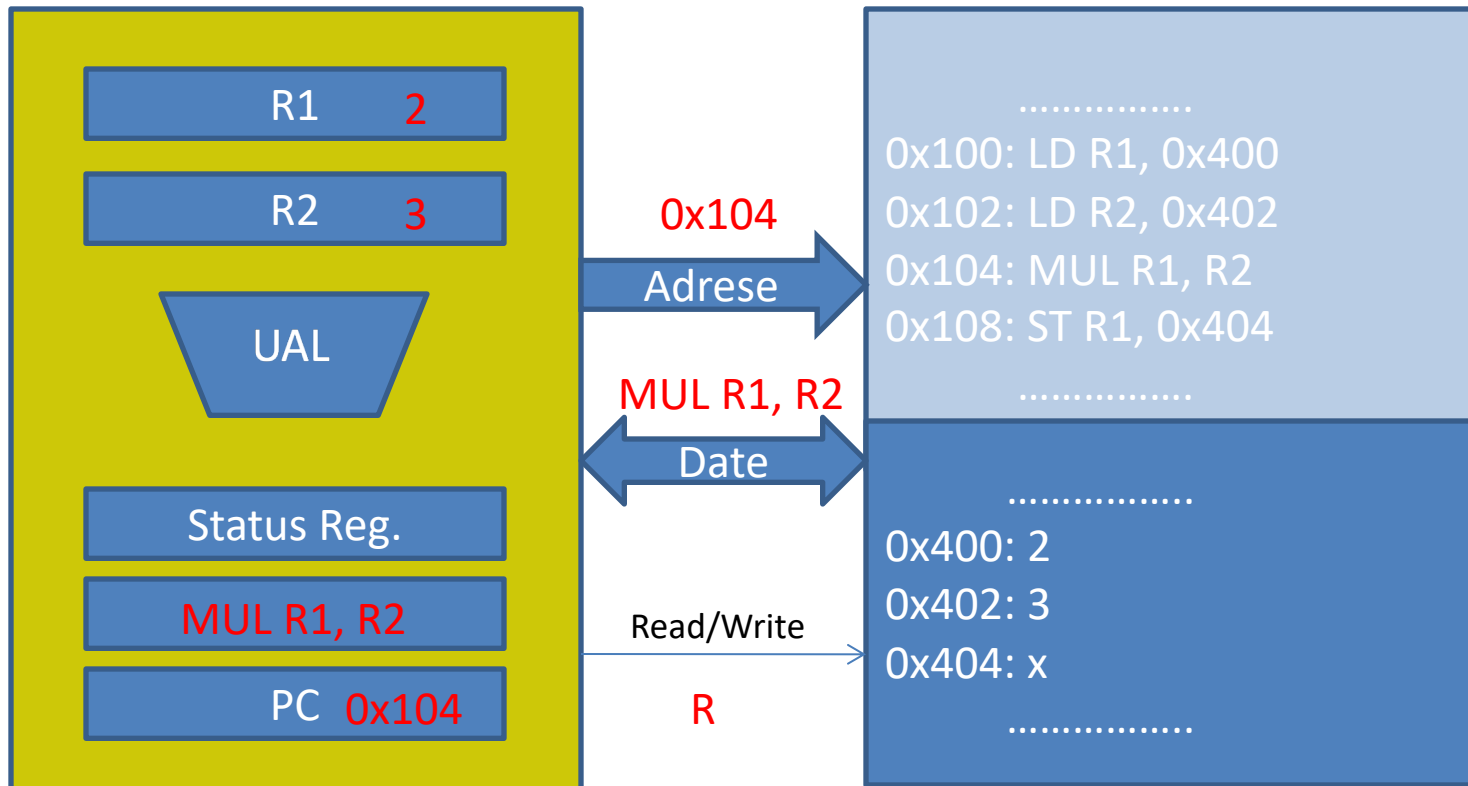
Arhitectura von Neumann

Execute 0x102

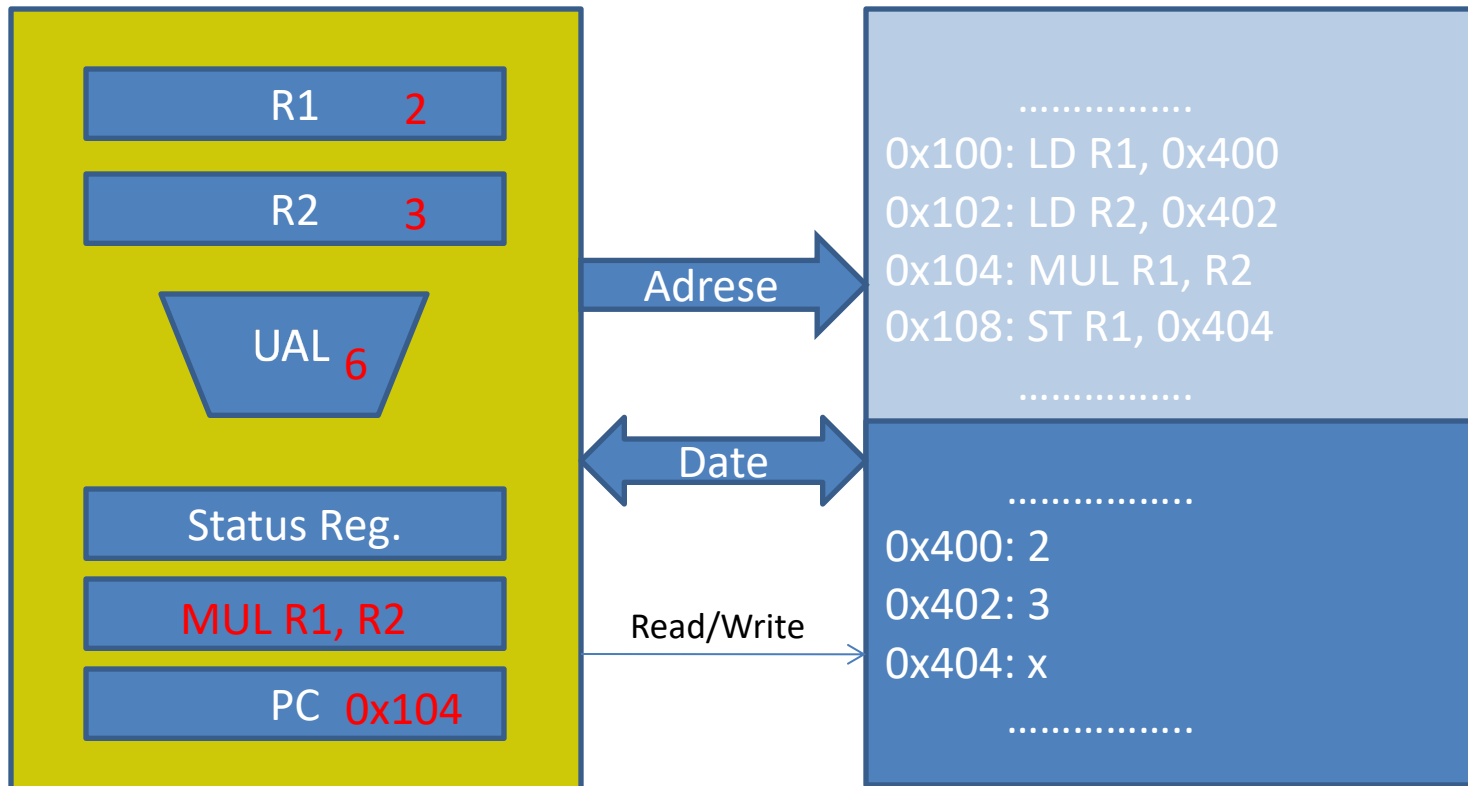
Arhitectura von Neumann

Fetch 0x104

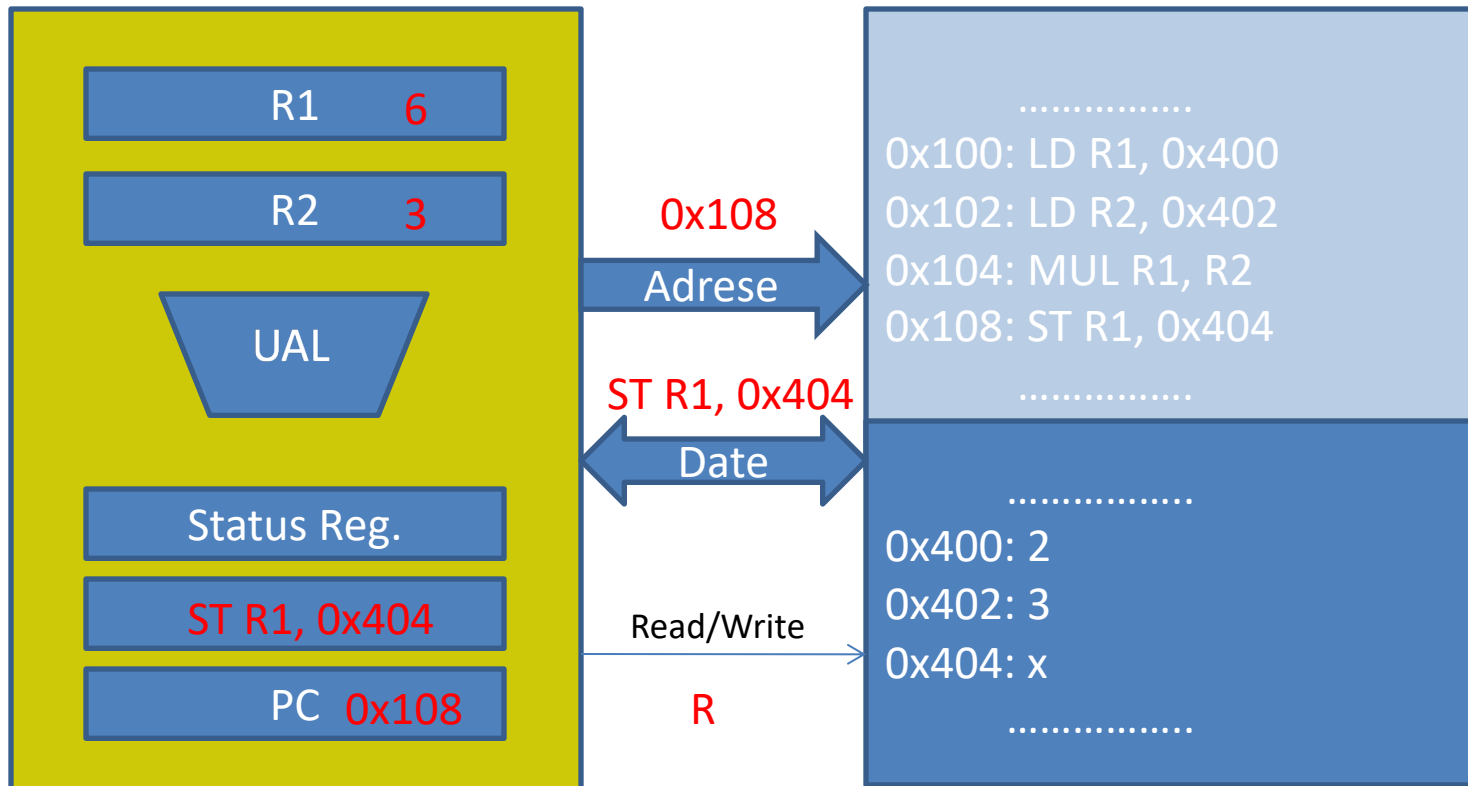
Arhitectura von Neumann

Execute 0x104

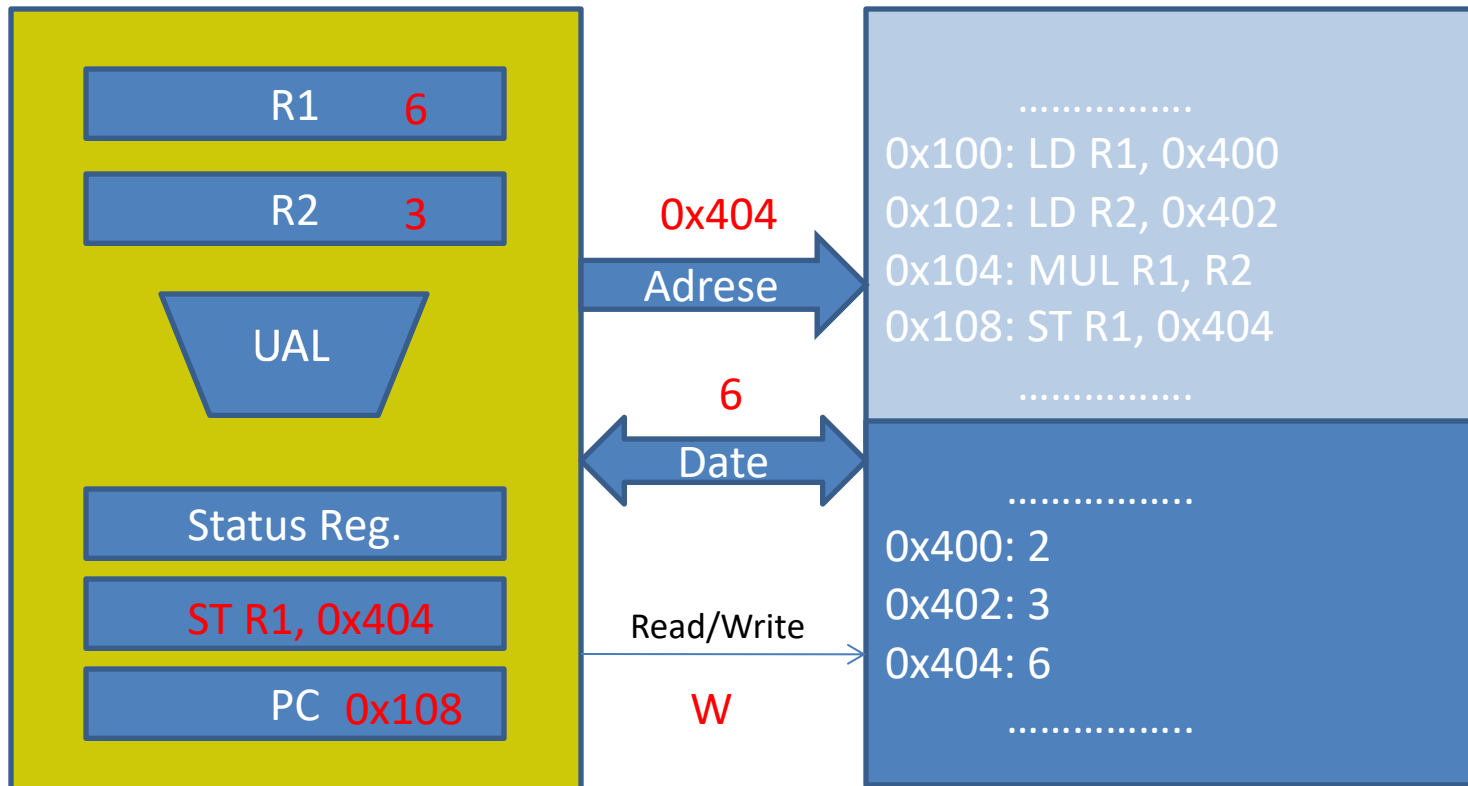
Arhitectura von Neumann

Fetch 0x108

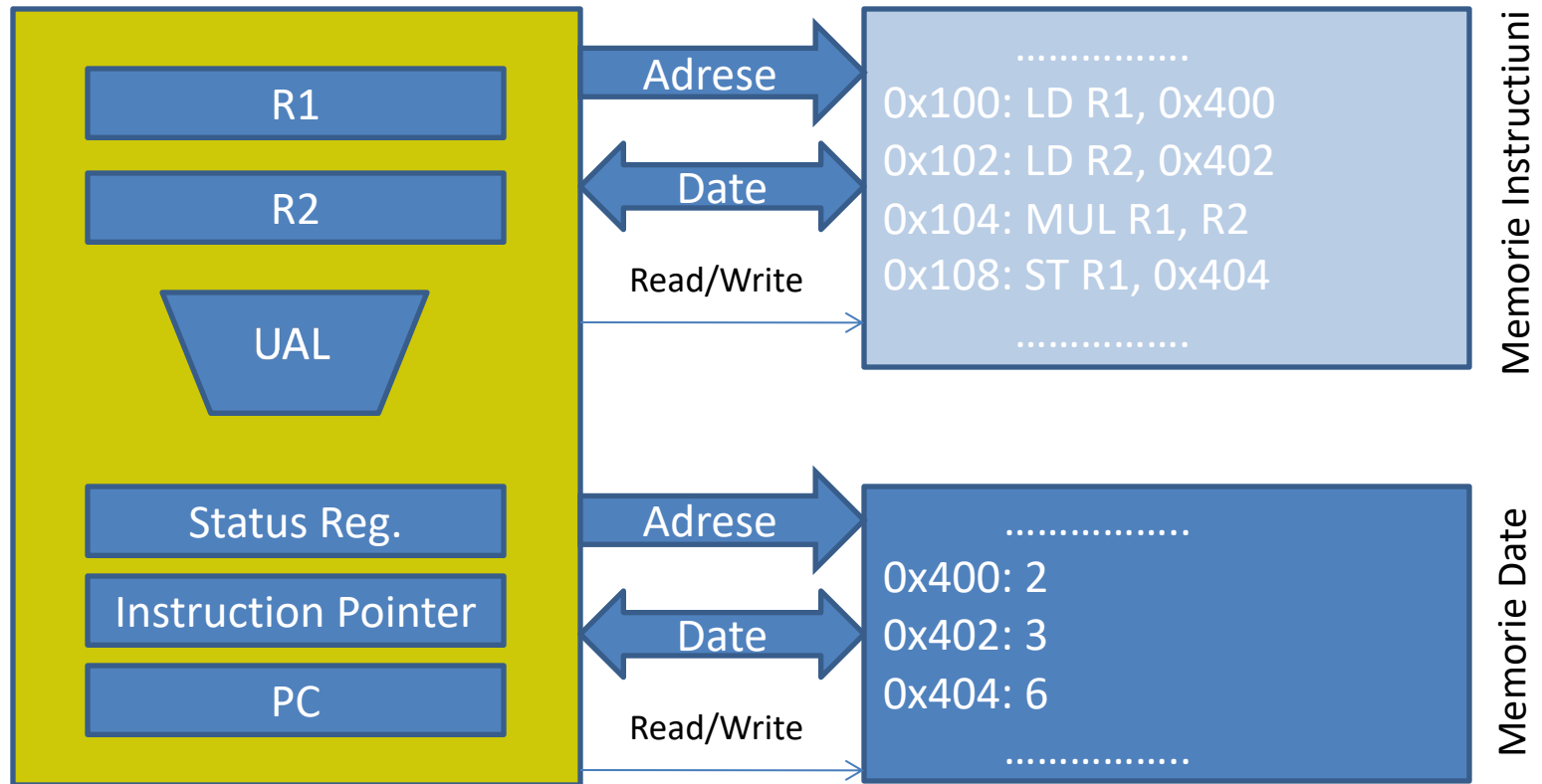

Arhitectura von Neumann

Execute 0x108

Arhitectura Harvard

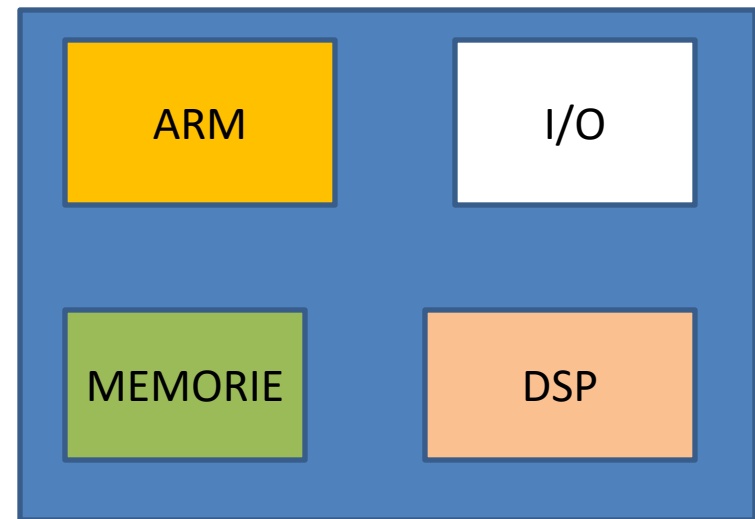

- Memoria de date și memoria de program sunt separate
  - Pot să fie tehnologii diferite (Flash, RAM, EPROM)
- Poate să facă doi cicli de fetch simultan (unul din memoria de date și altul din memoria de program)
- Memoria de program nu poate fi modificată
  - Nu suportă cod care să se auto-modifice
- Majoritatea DSP-urilor au arhitectura Harvard
  - Lațime de bandă mai mare
- Design mai complicat ca von Neumann
  - Hardware în plus pentru cele două magistrale

Microprocesorul ARM

- Procesoarele ARM sunt o familie de arhitecturi RISC ce împărtășesc aceleași principii de design și un set comun de instrucțiuni.
- ARM nu produce procesoarele ci vinde licența altor companii care integrează procesorul în sisteme proprii.
- ARM este nucleul unui SoC (System on Chip)

- 1978 – Acorn Computers Ltd. (Cambridge UK)
- 1985 – ARM1 (**A**corn **R**ISC **M**achine)
- 1986 – ARM2
  - Procesor pe 32 de biți
  - Fără memorie cache
  - Cel mai simplu procesor pe 32 de biți din lume (doar 30.000 de tranzistoare)
  - Performanțe superioare unui Intel 80286 contemporan
- 1991 – ARM6 (**A**dvanced **R**ISC **M**achine)
  - Consorțiu Apple – Acorn
  - Primul PDA Apple (Newton)
  - 35.000 tranzistoare

- 1995 – StrongARM
  - Produs DEC cu licenta ARM
  - Imbunătățiri substanțiale de viteză și consum (1W la 233MHz)
- 1997 – Intel StrongARM
  - Achiziționat de la DEC
  - Menit să înlocuiască i860 și i960
- 2001 – ARM7TDMI
  - Cel mai popular procesor ARM
  - Încorporat în iPod, Game Boy Advance, Nintendo DS
- 2003 – ARM11
  - Nokia N95, iPhone
- 2006 – Marvell Xscale
  - Blackberry

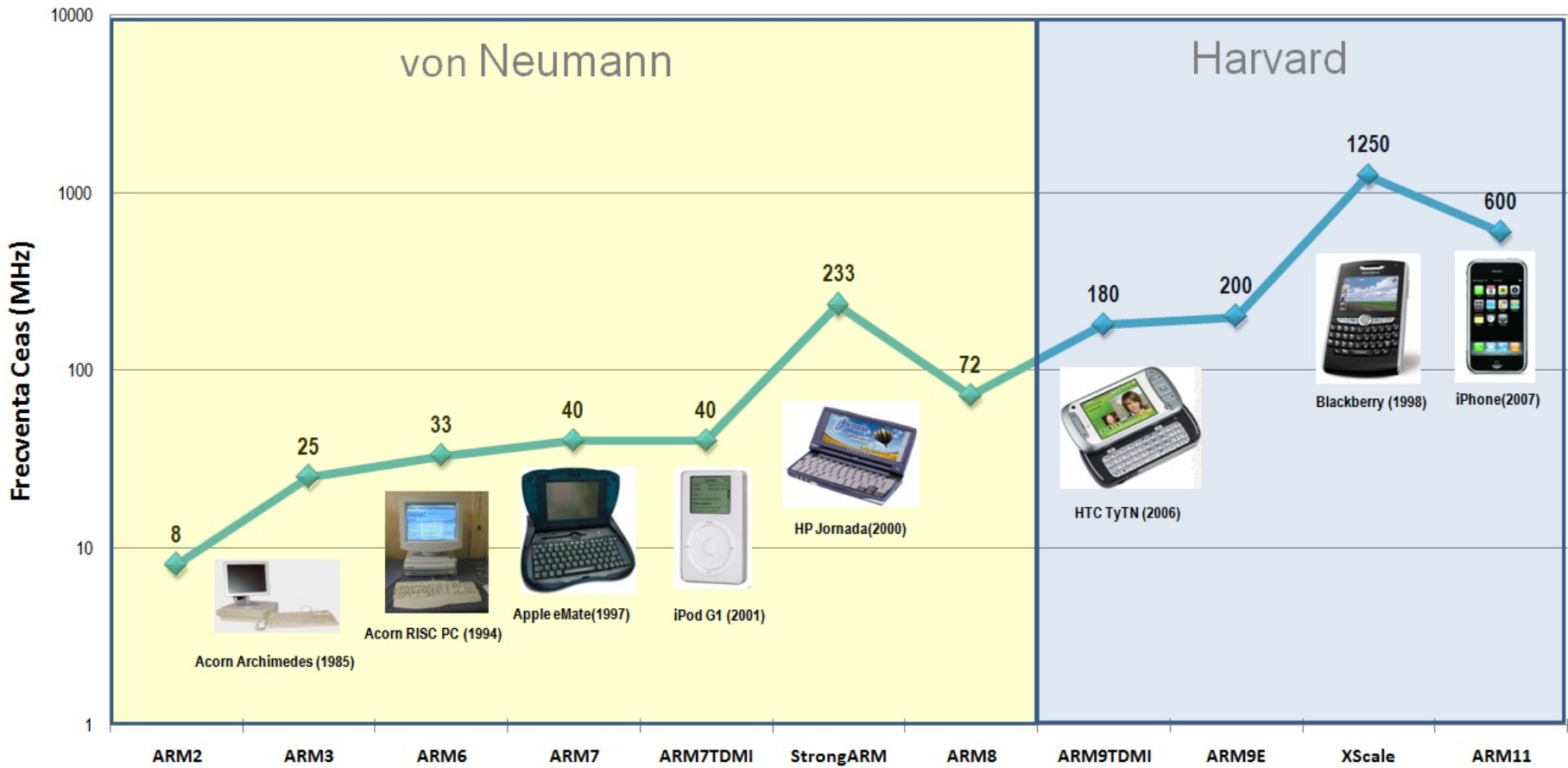
ARM - Naming Convention

- ARMxyzTDMIEJFS
  - x: series
  - y: MMU
  - z: cache
  - T: Thumb
  - D: debugger
  - M: Multiplier
  - I: EmbeddedICE (built-in debugger hardware)
  - E: Enhanced instruction
  - J: Jazelle (JVM)
  - F: Floating-point
  - S: Synthesizable version (source code version for EDA tools)

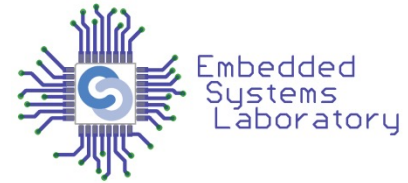
Revizii si produse ARM

- ARMv1-ARMv3: pierdute în negura vremurilor
- ARMv4T: ARM7TDMI – first Thumb processor
- ARMv5TEJ(+VFPv2): ARM926EJ-S
- ARMv6K(+VFPv2): ARM1136JF-S, ARM1176JFZ-S,
ARM11MPCore – first Multiprocessing Core
- ARMv7-A+VFPv3 Cortex-A8
- ARMv7-A+MPE+VFPv3: Cortex-A5, Cortex-A9
- ARMv7-A+MPE+VE+LPAE+VFPv4 Cortex-A15

- ARMv7-R : Cortex-R4, Cortex-R5
- ARMv6-M Cortex-M0
- ARMv7-M: Cortex-M3, Cortex-M4

ARM – Evoluție

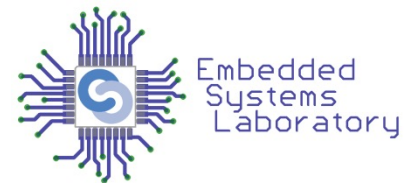

Microprocesorul ARM

- Nucleul ARM
  - tablete
  - telefoane mobile (nu numai smartphone)
  - console de jocuri
  - wearables
- Costul redus de fabricație și consumul mic de energie electrică au făcut din ARM cel mai utilizat procesor din lume
  - peste 10 miliarde de procesoare vândute până în 2008
  - 2011: 5 miliarde de procesoare anual
- Procesoarele variază în funcție de versiune și:
  - Memoria cache
  - Lățimea magistralei
  - Frecvența de ceas

Ecosistemul ARM

ATAP Partners

Tools Partners

RTOS Partners

Software Partners

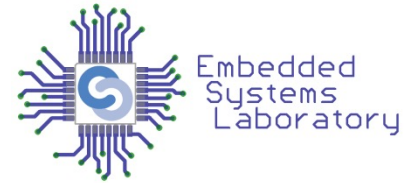
ARM in Partnership

Aplicații ARM

Microprocesorul ARM

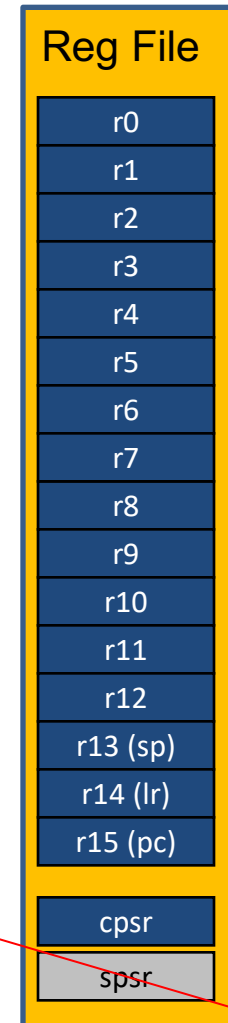
- ARM este o arhitectură pe 32 de biți.
- Versiuni diferite pot utiliza arhitecturi diferite
  - ARM 7: von Neumann
  - ARM 9: Harvard
- Majoritatea chipurilor ARM implementează două seturi de instrucțiuni
  - ARM Instruction Set (32 biti)
  - Thumb Instruction Set (16 biti)
- Jazelle core – procesorul execută bytecode Java
  - Majoritatea instrucțiunilor executate direct în hardware
  - Instrucțiunile complexe sunt executate în software
  - Compromis între complexitate hardware / viteză de execuție

ARM – Moduri de operare

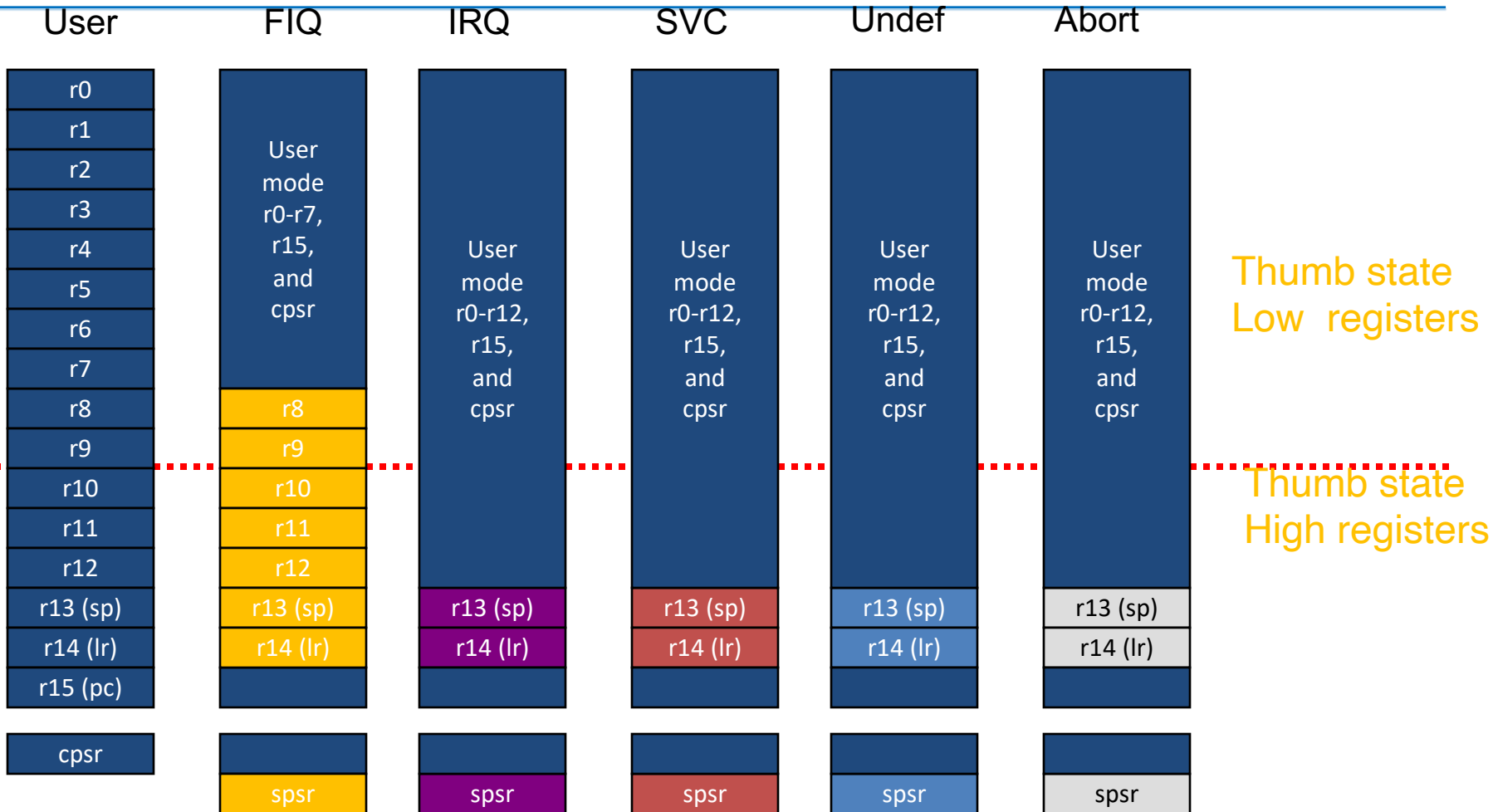
- ARM are șapte moduri de operare:
  - **User** : mod neprivilegiat; cele mai multe task-uri rulează aici
  - **FIQ** : declanșat la producerea unei întreruperi de prioritate mare (fast interrupt)
  - **IRQ** : declanșat la producerea unei întreruperi de prioritate normală (low interrupt)
  - **Supervisor** : declanșare la RESET și la întreruperi software
  - **Abort** : la acces nepermis la memorie
  - **Undef** : pentru instrucțiuni nedefinite
  - **System** : mod privilegiat; folosește aceleași registre ca User Mode

Procesorul ARM are 17 registre active in User Mode

- 16 registre de date (*r0-r15*)
- 1 registru *processor status*
- *r13-r15* au și alte funcții
  - ✓ *r13* stack pointer (*sp*)
  - ✓ *r14* link register (*lr*)
  - ✓ *r15* program counter (*pc*)
- *CPSR* – Current Program Status Register
- *SPSR* - Saved Program Status Register
  - ✓ salvează o copie a *CPSR* la producerea unei excepții
  - ✓ nu este disponibil în User Mode

ARM – Toate registrele

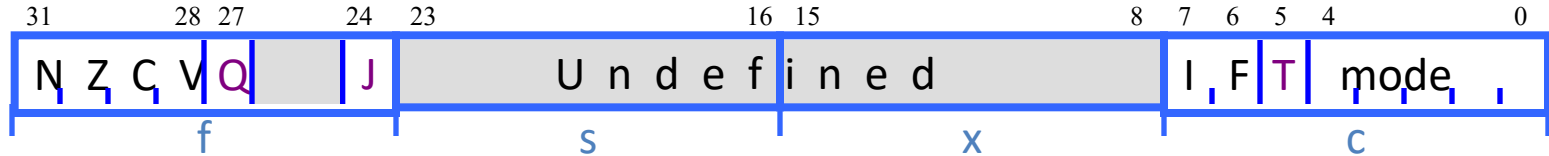
Nota: System mode folosește același set de registre ca și User mode

- ARM are 37 de registre de 32 de biti.
  - 1 program counter
  - 1 current program status register (CPSR)
  - 5 saved program status register (SPSR)
  - 30 registre general purpose
- Modul curent de lucru determina care banc de memorie este accesibil in acel moment. Indiferent de privilegii, fiecare mod poate accesa
  - registrele **r0-r12**
  - **r13** (stack pointer, **sp**) si **r14** (link register, **lr**)
  - registrul program counter, **r15** (**pc**)
  - current program status register, **cpsr**

Modurile privilegiate (mai putin System) pot sa acceseze si

- un registru **spsr** (saved program status register)

ARM - CPSR

- Condition Flags
  - N = rezultat **N**egativ UAL
  - Z = rezultat **Z**ero UAL
  - C = **C**arry Flag
  - V = **oV**erflow flag
- Sticky Overflow **Q** – flag
  - Nu poate fi sters de alte operatii; decat printr-o instructiune dedicata.
- Bitul **J**
  - J = 1: Procesorul in starea Jazelle
- Interrupt Disable.
  - I = 1: IRQ Disable.
  - F = 1: FIQ Disable.
- Bitul **T**
  - T = 0: Procesor in starea ARM
  - T = 1: Procesor in starea Thumb
- Biti **Mode**
  - Specifica modul procesorului

ARM – Program Counter

- Cand procesorul este in starea ARM:
  - Toate instructiunile au 32 de biti lungime
  - Instructiunile sunt aliniate la nivel de cuvânt
  - Valoarea PC este stocata in bitii [31:2] iar bitii [1:0] sunt nedefiniti.
- Cand procesorul este in starea Thumb:
  - Instructiunile au 16 biti lungime
  - Toate instructiunile sunt aliniate la nivel de jumătate de cuvânt
  - Valoarea PC e stocata in bitii [31:1] cu bitul [0] nedefinit (instructiunile nu pot fi aliniate la nivel de octet).
- Cand procesorul este in starea Jazelle:
  - Toate instructiunile au 8 biti lungime
  - Procesorul citeste patru instructiuni simultan (citeste un cuvânt de memorie)

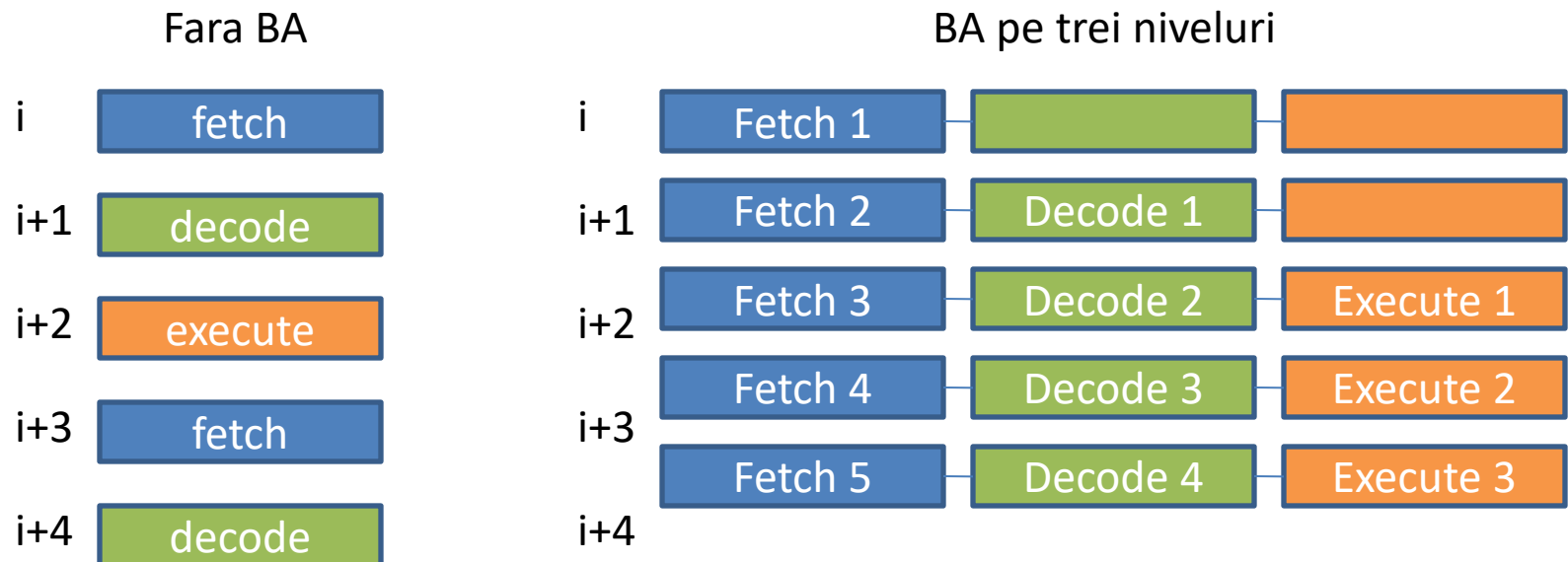
ARM – Tratarea Intreruperilor

- La aparitia unei exceptii:
  - Copiaza CPSR in registrul SPSR_<mod>
  - Seteaza bitii din CPSR
    - Intoarcere la starea ARM
    - Intrare in modul intrerupere
    - Opreste alte intreruperi (dupa caz)
  - Salveaza adresa de revenire in LR_<mod>
  - Seteaza PC la adresa vectorului curent
- La revenirea dintr-o intrerupere, un interrupt-handler:
  - Reface CPSR din SPSR_<mod>
  - Reface PC din LR_<mode>

	⋮
0x1C	FIQ
0x18	IRQ
0x14	(Reserved)
0x10	Data Abort
0x0C	Prefetch Abort
0x08	Software Interrupt
0x04	Undefined Instruction
0x00	Reset

Vector Table

- Banda de asamblare este folosita pentru a mari numarul de operatii executate per ciclu

- Banda de asamblare ARM7 are 3 niveluri

- Banda de asamblare ARM9 are 5 niveluri

- Executia conditionala este realizata prin adaugarea de instructiuni care testeaza bitii de status dupa operatia curenta.
  - Reduce densitatea codului prin evitarea salturilor conditionale.

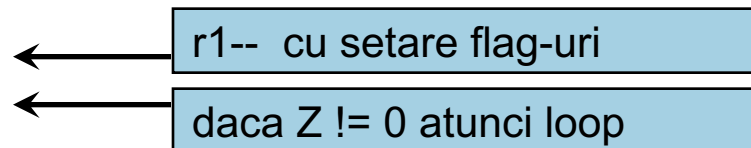
```
CMP    r3,#0
BEQ    skip
ADD    r0,r1,r2
skip
```

```
CMP    r3,#0
ADDNE  r0,r1,r2
```

- In general, instructiunile de procesare a datelor nu afecteaza bitii de status. Acestia pot fi setati optional folosind sufixul “S”.

loop

```
...
SUBS  r1,r1,#1
BNE  loop
```


- Toate sufixele conditionale posibile:
  - AL este optiunea default; nu trebuie specificat

Sufix	Descriere	Flag-uri testate
EQ	Equal	Z=1
NE	Not equal	Z=0
CS/HS	Unsigned higher or same	C=1
CC/LO	Unsigned lower	C=0
MI	Minus	N=1
PL	Positive or Zero	N=0
VS	Overflow	V=1
VC	No overflow	V=0
HI	Unsigned higher	C=1 & Z=0
LS	Unsigned lower or same	C=0 or Z=1
GE	Greater or equal	N=V
LT	Less than	N!=V
GT	Greater than	Z=0 & N=V
LE	Less than or equal	Z=1 or N!=V
AL	Always	

- Secventa de instructiuni conditionale

```
if (a==0) func(1);  
    CMP        r0,#0  
    MOVEQ     r0,#1  
    BLEQ     func
```

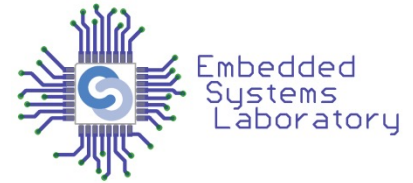
- Seteaza flag conditie, apoi executa

```
if (a==0) x=0;  
if (a>0) x=1;  
    CMP        r0,#0  
    MOVEQ     r1,#0  
    MOVGT     r1,#1
```

- Instructiuni de comparatie conditionale

```
if (a==4 || a==10) x=0;  
    CMP        r0,#4  
    CMPNE     r0,#10  
    MOVEQ     r1,#0
```

ARM – Instructiuni de procesare date

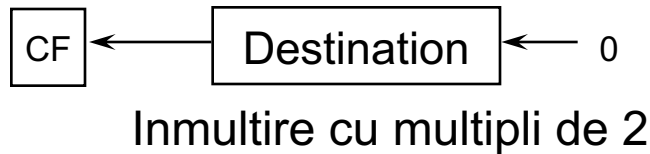
- Sunt de 4 tipuri :
  - Aritmetice: **ADD**   **ADC**   **SUB**   **SBC**   **RSB**   **RSC**
  - Logice: **AND**   **ORR**   **EOR**   **BIC**
  - Comparatii: **CMP**   **CMN**   **TST**   **TEQ**
  - Manipulare date: **MOV**   **MVN**
- Functioneaza doar cu registre generale, nu si cu locatii de memorie.
- Sintaxa:

<Operatie>{<cond>}{S} Rd, Rn, Operand2

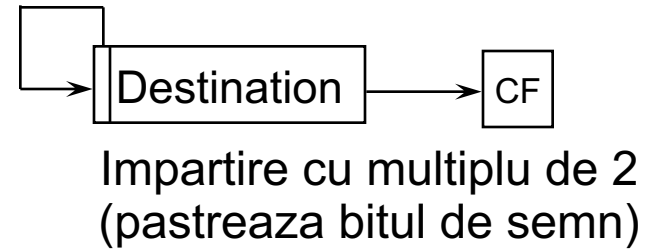
  - Comparatiile seteaza flag-urile – nu e specificat Rd
  - MOV, MVN nu specifica Rn
- Al doilea operand este trimis UAL prin Barrel Shifter.

ARM – Barrel Shifter

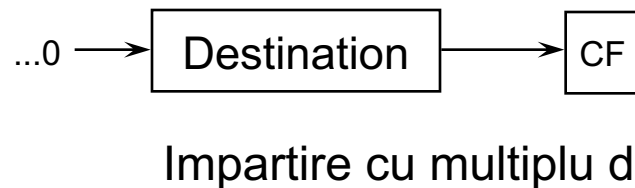
LSL : Logical Left Shift

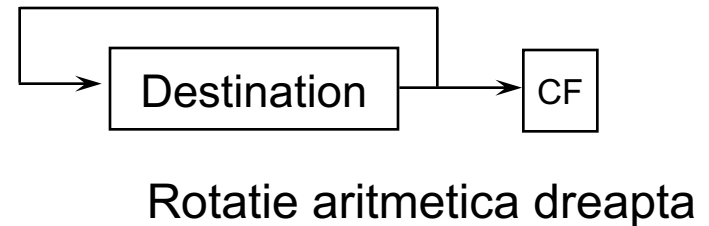
ASR: Arithmetic Right Shift

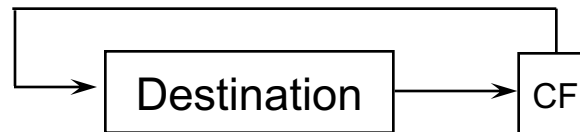
LSR : Logical Shift Right

ROR: Rotate Right

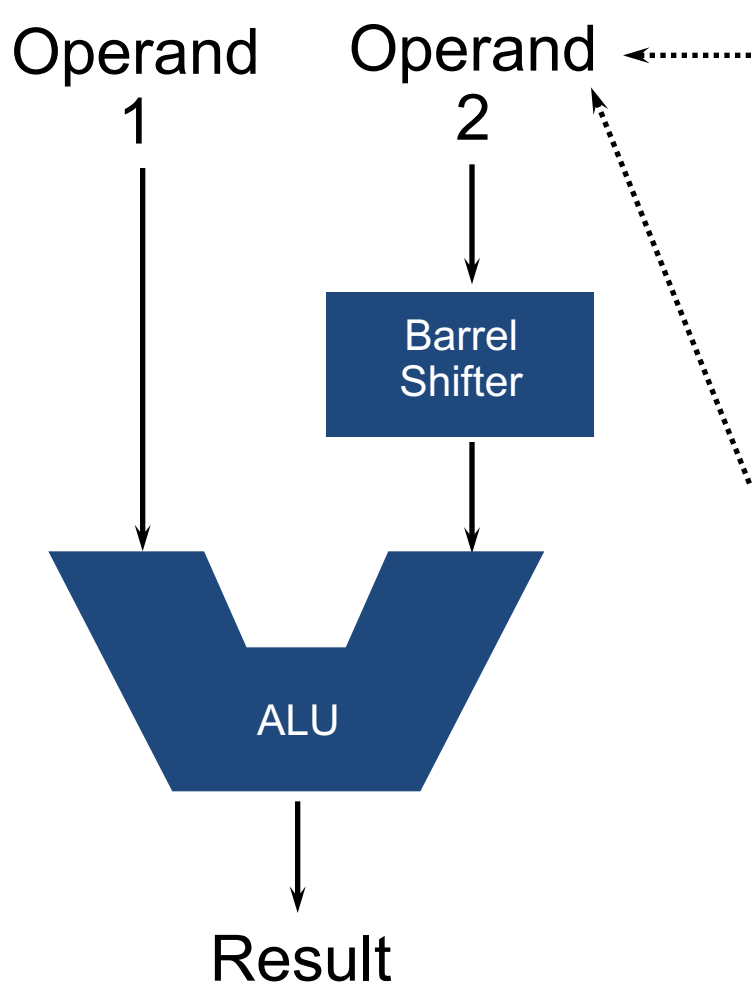

RRX: Rotate Right Extended

Rotatie aritmetica dreapta extinsa
(8 biti + carry bit)

Registru, optional cu operatie shiftare

- Numarul de rotatii:
  - intreg fara semn pe 5 biti
  - Ultimul octet al altui registru
- Folosit pentru inmultirea cu o constanta

Valoare imediata

- Constanta pe 8 biti
  - Rotita dreapta

Exemple:

```
ADD    r0, r1, r2
ADD    r0, r1, r2, LSL#7
ADD    r0, r1, r2, LSL r3
ADD    r0, r1, #0x4E
```

if (z==1) R1=R2+(R3*4)

se compilează în

EQADDS R1,R2,R3, LSL #2

O singură instrucțiune!

Exemple de cod

```
do
{
    if(i > j) // When i>j we do that
        i -= j;
    else if(i < j) // When i<j we do that
        j -= i;
    else ;      // When i==j we do nothing
} while(i != j); // Leave the loop when i==j
```

```
loop: CMP    Ri, Rj          ; set condition "NE" if (i != j),
                          ; "GT" if (i > j),
                          ; or "LT" if (i < j)
      SUBGT  Ri, Ri, Rj      ; if "GT" (Greater Than), i = i-j;
      SUBLT  Rj, Rj, Ri      ; if "LT" (Less Than), j = j-i;
      BNE   loop            ; if "NE" (Not Equal), then loop
```

- Asamblorul permite incarcarea de constante pe 32 de biti printr-o pseudo-instructiune speciala:
  - `LDR rd, =const`
- Pot fi doua rezultate:
  - O instructiune `MOV` care incarca valoarea in registru.sau
  - Genereaza un `LDR` cu o adresa indexata prin PC pentru a citi constanta dintr-o zona a codului dedicata constantelor (*literal pool*)
- De exemplu
  - `LDR r0, =0xFF` $\Rightarrow$ `MOV r0, #0xFF`
  - `LDR r0, =0x55555555` $\Rightarrow$ `LDR r0, [PC, #Imm12]`
    - ...
    - ...
    - `DCD 0x55555555`
- Este modalitatea recomandata de a incarca constante in cod

- Sintaxa:

- `MUL`{<cond>}{S} Rd, Rm, Rs
- `MLA`{<cond>}{S} Rd,Rm,Rs,Rn
- `[U|S]MULL`{<cond>}{S} RdLo, RdHi, Rm, Rs
- `[U|S]MLAL`{<cond>}{S} RdLo, RdHi, Rm, Rs

$Rd = Rm * Rs$

$Rd = (Rm * Rs) + Rn$

$RdHi, RdLo := Rm * Rs$

$RdHi, RdLo := (Rm * Rs) + RdHi, RdLo$

- Cicli de instructiune

- MUL

- 2-5 cicli pentru ARM7TDMI
- 1-3 cicli pentru StrongARM/XScale
- 2 cicli pentru ARM9E/ARM102xE
- +1 ciclu pentru ARM9TDMI (fata de ARM7TDMI)
- +1 ciclu pentru inmultirea acumulata (MLA)
- +1 ciclu pentru “long”

ARM – Load / Store

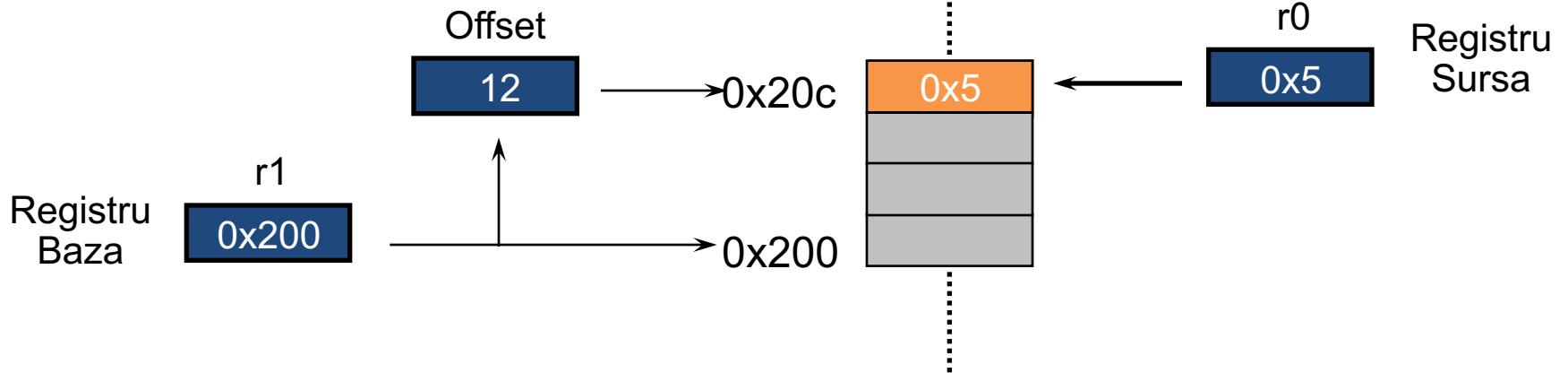
LDR	STR	Word
LDRB	STRB	Byte
LDRH	STRH	Halfword
LDRSB		Signed byte
LDRSH		Signed halfword

- Memoria trebuie sa suporte toate tipurile de acces.
- Sintaxa:
  - **LDR**{<cond>}{<size>} Rd, <address>
  - **STR**{<cond>}{<size>} Rd, <address>

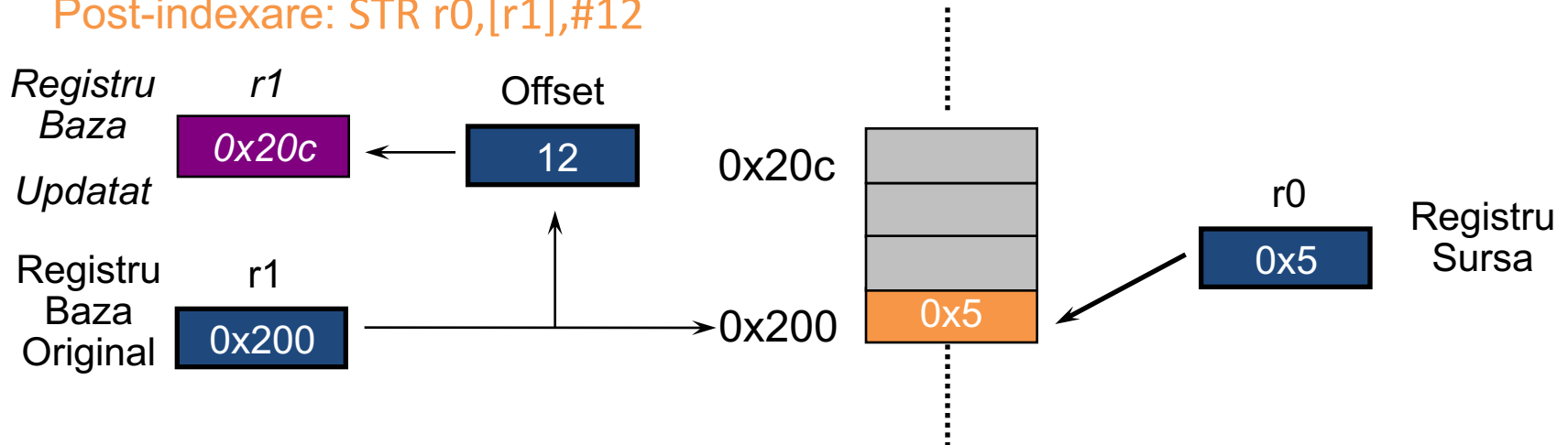
e.g. **LDREQB r0, [r1, #8]**

ARM Load / Store

- **Pre-indexare:** `STR r0, [r1, #12]`

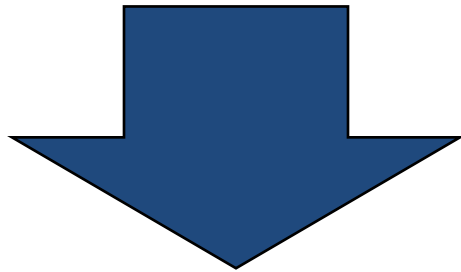
- **Post-indexare:** `STR r0, [r1], #12`

- Thumb este un set de instructiuni pe 16 biti
  - Optimizat pentru cod C
  - Performanta marita chiar cu memorie ingusta
  - Subset de functii al setului de instructiuni ARM
- Nucleul procesorului are o stare speciala de executie – Thumb
  - Ciclare intre ARM si Thumb cu instructiunea **BX**

ADDS r2,r2,#1

32-bit ARM Instruction

ADD r2,#1

16-bit Thumb Instruction

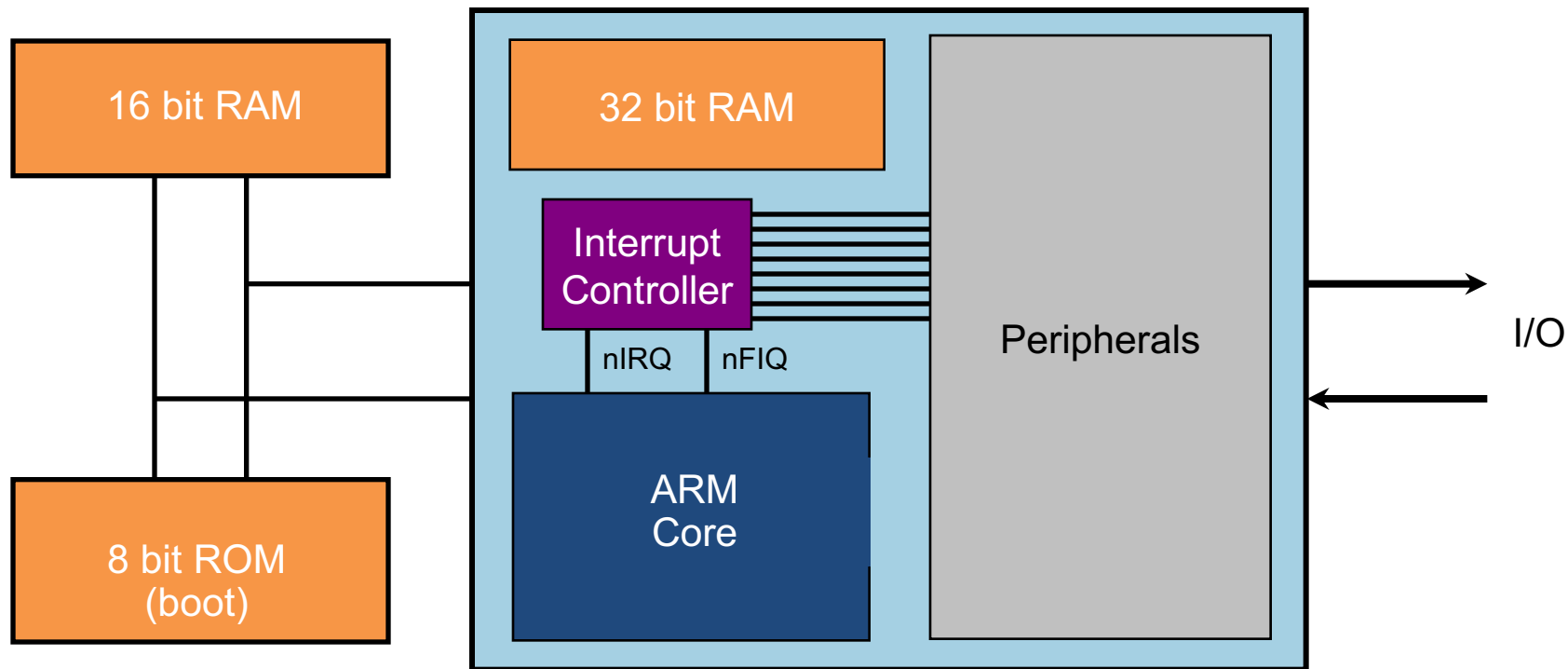
De ce Thumb?

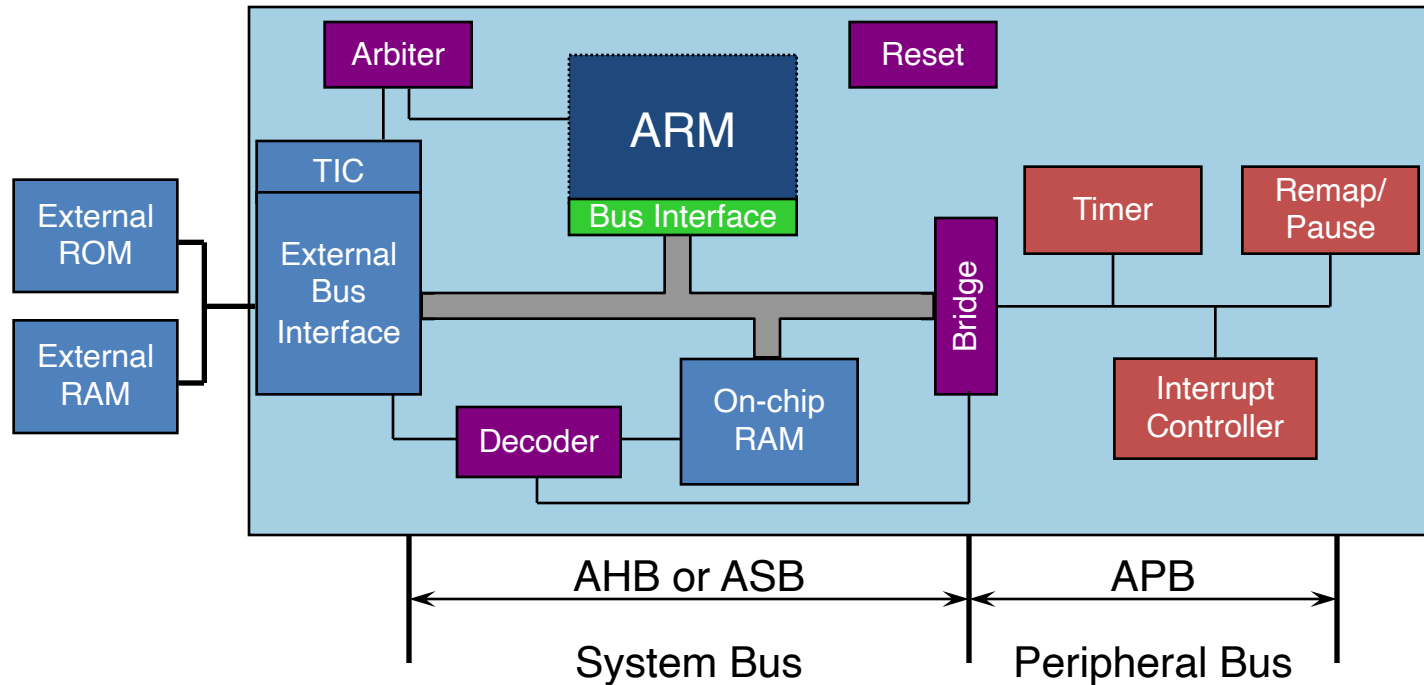
Pentru majoritatea instructiunilor generate de compilator:

- Executia conditionala nu e folosita
- Registrele sursa si destinatie sunt identice
- Doar ultimii 16 biti din registru sunt folositi
- Constantele au marime limitata

ARM – Exemplu de Arhitectura

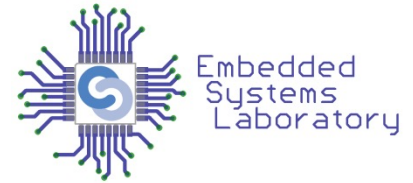

- AMBA (Advanced Microcontroller Bus Architecture)

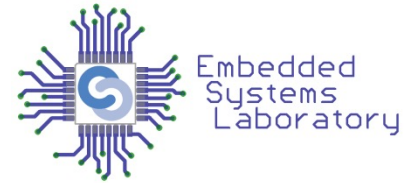
1. Standardul ARM de interconectare
2. Refolosirea IP-core-ului in mai multe proiecte
3. Permite facilitatea de upgrade si existenta mai multor familii de device-uri

Unde puteti intalni un ARM?

- Altera Corporation
- Analog Devices Inc
- Atmel
- Broadcom Corporation
- Conexant
- Dolby Labs
- Fraunhofer IIS
- Freescale Semiconductor
- IAR Systems
- Intel Corp
- Mentor Graphics Corporation
- Microsoft
- MSC Vertriebs GmbH
- National Semiconductor
- NEC Engineering
- Nokia
- NVIDIA
- ON Semiconductor
- Samsung Electronics
- Sanyo
- Sun Microsystems Inc
- STMicroelectronics
- Texas Instruments
- Toshiba
- Zilog

De ce procesoarele ARM sunt cele mai populare de pe piata?

- Low power
  - Solutiile embedded cu ARM ofera cel mai mic consum MIPS/Watt de pe piata la ora actuala.
  - De exemplu, familia STR7 cu ARM7TDMI: 10uA in Stand-by mode
- Cost redus al siliciului
  - Procesoarele ARM si alte produse IP folosesc eficient capabilitatile de procesare si memoria si sunt gandite pentru cerintele de pe piata dispozitivelor wireless.
- Nucleu de calcul performant
  - Arhitecturi de la 1MHz la 1GHz
  - O serie larga de solutii OS, Middleware si tool-uri de programare suportate
  - Foarte multe codecuri multimedia optimizate pentru ARM (ARM Connected Community)